

UCHWAŁA NR
RADY GMINY DŁUGOŁĘKA
z dnia 2018 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Długołęka na rok 2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) Rada Gminy Długołęka uchwala:

Rozdział 1.
Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekroć w uchwale mowa jest o:

- 1) **Gminie** - należy przez to rozumieć Gminę Długołęka,
- 2) **Wójcie** - należy przez to rozumieć Wójta Gminy Długołęka,
- 3) **Programie** - należy przez to rozumieć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Długołęka na rok 2019,
- 4) **GOPS** - należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce,
- 5) **asystencie rodziny** - należy przez to rozumieć pracownika zatrudnionego w strukturze organizacyjnej GOPS, podejmującego działania mające na celu wzmacnianie funkcji opiekuńczo - wychowawczych w rodzinie,
- 6) **Zespole Pomocy Rodzinie (ZPR)** - należy przez to rozumieć punkt konsultacyjny działający w strukturze organizacyjnej GOPS, prowadzony przez pracowników socjalnych, udzielających pomocy służącej nabyciu motywacji do podejmowania zmian i wysiłków zmierzających do wzmocnienia lub odzyskania zdolności do funkcjonowania w rodzinie i środowisku,
- 7) **podmiotach leczniczych** - należy przez to rozumieć podmioty lecznicze z terenu gminy Długołęka,
- 8) **placówkach oświatowych** - należy przez to rozumieć wszystkie rodzaje szkół działających na terenie gminy Długołęka,
- 9) **GKRPA** - należy przez to rozumieć Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
- 10) **PK** - należy przez to rozumieć Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień,
- 11) **ZI** - należy przez to rozumieć Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 12) **Policji** - należy przez to rozumieć Komisariat Policji w Długołęce.
- 13) **Zespole Kuratorskiej Służby Sądowej** - należy przez to rozumieć kuratorów zawodowych i społecznych Sądu Rejonowego w Oleśnicy,
- 14) **Sądzie** - należy przez to rozumieć Sąd Rejonowy w Oleśnicy,
- 15) **Prokuraturze** – należy przez to rozumieć Prokuraturę Rejonową w Oleśnicy,
- 16) **PCPR** – należy przez to rozumieć Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu,
- 17) **procedurze „Niebieskie Karty”** - należy przez to rozumieć ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z prawdopodobieństwem zaistnienia przemocy w rodzinie,

- 18) **przemocy w rodzinie** - należy przez to rozumieć jednorazowe lub powtarzające się działania lub zaniechania naruszające prawa lub dobra osobiste osób lub członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą,
- 19) **skutkach przemocy w rodzinie** - należy przez to rozumieć zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie,
- 20) **przemocy fizycznej** - należy przez to rozumieć zachowania polegające na użyciu siły, prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, powodujące nieprzypadkowe urazy takie, jak: słuczenia, złamania, zasinienia, oparzenia, urazy narządów wewnętrznych itp.,
- 21) **przemocy psychicznej** - należy przez to rozumieć rozmyślne działania polegające na wykorzystaniu mechanizmów psychologicznych (szantażowanie, krytyka, wyśmiewanie, emocjonalne odrzucenie, groźby, nadmierne wymagania) powodujące u osób doświadczających tej formy przemocy niskie poczucie wartości, wycofanie, depresję, nadmierne podporządkowanie się, zachowania destrukcyjne, lękowe itp.,
- 22) **przemocy ekonomicznej** - należy przez to rozumieć odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej.
- 23) **przemocy seksualnej** - należy przez to rozumieć zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych,
- 24) **zaniedbywaniu** - należy przez to rozumieć niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych jak i emocjonalnych osób zależnych (niewłaściwe odżywianie, ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji, niezaspokojenie poczucia bezpieczeństwa, a także potrzeby miłości, troski, stabilizacji, przynależności),
- 25) **uzależnieniu od alkoholu** - należy przez to rozumieć upośledzenie kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu, polegających na utracie kontroli nad spożywaniem alkoholu, zmianie tolerancji na alkohol, występowaniu „przymusu picia”, obecności objawów abstynencji i podporządkowaniu całego swojego życia alkoholowi, wymagające wszechstronnego leczenia medycznego, psychoterapeutycznego, oddziaływań środowiskowych i służb społecznych,
- 26) **programie korekcyjno – edukacyjnym** – należy przez to rozumieć program dla sprawców przemocy, realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu, obejmujący oddziaływania edukacyjne, socjalizacyjne oraz psychologiczne, mające wpływ na zmianę postaw i zachowań osób stosujących przemoc.

§2. 1) Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie w zakresie przemocy w rodzinie i stanowi katalog działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy, podejmowanymi w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań, polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

2) Program został opracowany na podstawie rozeznanych, istniejących problemów społecznych w gminie, w szczególności na podstawie informacji o charakterze sprawozdawczym i analitycznym, pochodzących z corocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

3) Program został opracowany zgodnie z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020.

4) Program jest skorelowany ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Długołęka na lata 2014 - 2020 oraz Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka na rok 2019.

§ 3. Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce we współpracy z służbami zobligowanymi do przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności: Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, zespołem kuratorskiej służby sądowej oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin i dzieci.

§ 4. Źródłem finansowania Programu będą środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy, w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz środki pochodzące z dotacji i środków pozyskiwanych z innych źródeł.

Rozdział 2.

Podstawa prawna Programu

§ 5. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (t.j. Dz. U. z 2011 r. nr 209, poz. 1245),
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508),
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),
- 6) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998),
- 7) Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M. P. z 2014 r. poz. 445),

Rozdział 3.

Adresaci Programu

§ 6. Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy, w szczególności do:

- 1) osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- 2) osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) świadków przemocy w rodzinie,
- 4) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Rozdział 4.

Cel Programu

§ 7. Głównym celem Programu jest ochrona ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz realizacja celów ustawowych.

Rozdział 5.

Kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia celu Programu

§ 8. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane będą poprzez:

1. Działania monitorujące, diagnozujące i zapobiegające powstawaniu sytuacji zagrażających bezpieczeństwu rodziny poprzez następujące działania:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz systematyczne monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy i zagrożonych wystąpieniem przemocy, przez pracowników ośrodka pomocy społecznej, w szczególności we współpracy z przedstawicielami szkół, policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawicielami innych instytucji działających na rzecz rodziny, w tym z podmiotami leczniczymi i zespołem kuratorskiej służby sądowej,
- 2) prowadzenie pracy socjalnej polegającej na rozpoznawaniu zagrożeń i ocenie sytuacji rodziny doświadczającej przemocy oraz motywowaniu, wspieraniu i pomocy rodzinie w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania, w szczególności osób starszych, niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawnych intelektualnie,
- 3) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, w celu wzmocnienia kompetencji opiekuńczych i wychowawczych,
- 4) pomoc w realizowaniu podstawowych potrzeb bytowych rodziny, w tym osób starszych i niepełnosprawnych, w ramach ustawy o pomocy społecznej,
- 5) tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymywania w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych,
- 6) współdziałanie dotyczące wymiany informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.

2. Zwiększenie skuteczności ochrony, dostępności pomocy oraz wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, poprzez następujące działania:

- 1) podejmowanie działań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz powoływanie grup roboczych, w celu rozwiązywania indywidualnych przypadków przemocy w rodzinie, w szczególności opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinie,
- 2) wspieranie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) stosowanie oraz realizowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty, określonej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- 4) zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 5) podejmowanie działań w ramach Zespołu Pomocy Rodzinie, mających na celu nabycie motywacji do podejmowania zmian i wysiłków, zmierzających do wzmocnienia lub odzyskania zdolności pełnienia prawidłowych ról społecznych,
- 6) prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych, w szczególności dla osób uzależnionych - sprawców przemocy w rodzinie,

- 7) opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc,
- 8) prowadzenie poradnictwa i edukacji przez pracowników GOPS, w tym asystentów rodziny służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą,
- 9) organizowanie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- 10) motywowanie osób doświadczających przemocy do korzystania z możliwości wsparcia ośrodków interwencji kryzysowych oraz innych specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doświadczających przemocy, w tym domów dla matek z dziećmi,
- 11) podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, w tym motywowanie i kierowanie do uczestniczenia w programach korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy,
- 12) nawiązywanie i wzmocnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 13) badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą domową.

3. Podnoszenie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, poprzez następujące działania:

- 1) rozpowszechnianie informacji o procedurze „Niebieska Karta”,
- 2) rozpowszechnianie informacji o instytucjach rządowych i samorządowych, podmiotach oraz organizacjach pozarządowych, które organizują pomoc (medyczną, psychologiczną, prawną, socjalną, zawodową i rodzinną) dla osób doświadczających przemocy oraz realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno - edukacyjne,
- 3) edukację społeczności lokalnej w zakresie przemocy w rodzinie w tym przyczyn oraz skutków przemocy poprzez kampanie informacyjne w lokalnych mediach oraz miejscach użyteczności publicznej,
- 4) współuczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach społecznych oraz prowadzenie lokalnych kampanii społecznych które:
 - a) obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie usprawiedliwiające jej stosowanie, opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno - kulturowe uwarunkowania,
 - b) promują metody wychowawcze bez użycia przemocy,
 - c) informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- 5) opracowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy.

4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności oraz wdrażanie systemów wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, w formie szkoleń, konferencji oraz superwizji,

Rozdział 6. Monitoring Programu

§ 9. Program będzie monitorowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce, poprzez systematyczną sprawozdawczość zadań wyznaczonych w Programie. Podstawowe wskaźniki służące monitorowaniu Programu będą następujące:

- 1) ilość rodzin dotkniętych przemocą lub zagrożonych przemocą, objętych pracą socjalną lub wsparciem asystenta rodziny,
- 2) ilość „Niebieskich Kart”,
- 3) świadczenia pomocy społecznej udzielane z powodu występowania przemocy w rodzinie, alkoholizmu lub narkomanii,
- 4) ilość rodzin korzystających ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, w tym dzieci,
- 5) ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym ilość posiedzeń ZI, grup roboczych. ilość osób skierowanych na oddziaływania korekcyjno - edukacyjne, ilość osób skierowanych do GKRPA, ilość powiadomień skierowanych do Policji i prokuratury.
- 6) działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne z zakresu przemocy w rodzinie.
- 7) udział w szkoleniach z zakresu przemocy w rodzinie,

§ 10. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 31 marca 2020 r.

Rozdział 7. Postanowienia końcowe

§ 11. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 12. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce oraz poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Gminy i GOPS.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Jolanta Biskup
Przewodnicząca

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długołęce
Ewelina Walczak-Pełc

**Uzasadnienie do projektu uchwały
w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
dla Gminy Długoleka na rok 2019**

Projekt Uchwały w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Długoleka na rok 2019 określa sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 j.t.), do których należy w szczególności, tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Celem programu jest tworzenie i rozwijanie spójnego systemu przeciwdziałania przemocy, w tym podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zapobieganie przemocy, ochronę ofiar przemocy oraz zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy. Zadania przewidziane w Programie stanowią kontynuację zadań realizowanych w latach ubiegłych.

Źródłem finansowania zadań wyznaczonych w Programie, będą środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w budżecie gminy oraz planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece oraz środki pochodzące z dotacji i środków pozyskiwanych z innych źródeł.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długolece
Ewelina Walczak